

Mahjas weesa

diwdesmittreschais gads

1878.

N° 1 lihds 52.

Rigā,

drīkēts un dabujams pee bilšu- un grahmatu-driketaja Ernst Plates, Rigā pee Pehtera kasnizas.

Atkarotais ziņojums

par 1878. gada darbu

8581

No žensures atveļlēts. Rīgā, 29. Decembari 1878.

23. gada-gabjums.

Matka ar pefuhthifchanu
par pakti:

par gadu 1 rub. 60 kap.
pufgabū 85

Matka beš pefuhthifchanas
Rigā:

par gadu 1 rub. — kap.
pufgabū 55
3 mehnešči 30

Mašj. w. teel isdohts fešt-
deenahm no p. 10 fahloht.

Mahjas weefis.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpašchneeks un apgahdatajs.

Mahjas weefis isnahł ween reif pa nedetu.

Matka
par fludinafchanu:

par weenas fleijas smalku
rakstu (Petti)- rindu, jeb
to weetu, to tahda rinda
eezem, matka 10 kap.

Redakcija un ekpedizija
Rigā.

Ernst Plates bilšhu- un
grahmatu- drukatawā pee
Bežtera bašnizās.

№ 1.

Sestdeenā 7. Janwar.

1878.

Wehlešchanahs us jaunū gadu.

Jaunais gads, mehš firnigi tew fweizam,
Ka tu šhodeen pee mums atnahjis.
Bezais gads ar fawahm deenahm, laikeem
Buznakti no mums ir aigahjis.
Behlam winam muhscha dušu faldū,
Wina darbi paliks peeminā.
Labs un flikts, ko fawā laikā nefa,
Wifs tā bij, tā Deems to nospreeda!

Daschu darbu, ko wezs gads bij fahjis,
Bet to gluschi pabeigt nespehjis,
Jaunais gads nu raugi pilnam pabeigt,
Tā ka galā isnahł labi wifs.
Ihpašchi tas karšč ar bahrgeem Turkeem,
Tawā laikā lai tā nobeidsahs,
Ka no Giropas tee gluschi issuhd,
Ašija atpakal aishwellahs.

Buřmehnešis nefader ar krusu,
Turki nefalihģst ar kristigeem.
Giropa ir kristigajo seme,
Ašija lai Muhamedaneem!
Tur lai pašči tee par fewim gahda,
Paščhi few lai ir par waldneekem.
Kristigajee war beš Turkeem pahrtikt,
Turki lai pahrtiek beš kristigeem!

Angleetim, kas labpraht Turkeem palihģs,
Ungareem un ziteem Turku draugeem,
Lai atwerahs šhogad prahta-azis,
Geraudsiht, ka palihģs barbareem,
Kas, ja dabutu šče tahdu waru,
Tad kā suns, kad fweščs tam maiši dohd,
Behz kad klahł teel, niņni pahrkohšč kahju.
Tizeet man, ka Turks to pašču proht!

Muhsu Keisaram, kam deesgant gruhłi
Zihnitees ar tahdeem negehleem,
Lai ščai gadā laimigi isdohdahs
Brihwib' iskarohł tur kristigeem!
Ihštee kristigajee par to gohdam
Wina wahrdu muhscham peeminehs,
Semes tahs, ko buhs atswabinajis,
Wina darbus muhscham usflawehs!

Beš tam wehl ir wehlešchanahs deesgan,
Ko wezs gads naw pabeigt paspehjis.
Skohlas japahrlabo dasčas weetās
Ja-ışdelb wehl daschs wezs mahneklis.
Redaktoreem brihscham deesgan puhles,
Lairakstus, kā wehlahs, apgahdaht;
Rakstineekem tapat ir leelas ruhpes,
Kreetus manuskriptus isstrahdaht.

Lai šhogad arween jo kreetni eeset
Tiziba un Deewa bihschāchan',
Ka iflatriis to pee fewim atsiht:
To pa wifahm leetahm waijag man!
Muhsu tauta lai aug wifā labā,
Peemihlibā, ihštā gudribā.
Ja wehl kahds tohs zetahs pelł un neewahł,
Lai tahds kaunahs fawā lepnibā.

Šchis un tas, kas peemineht par garu,
Bet šchihš pašaul's dšihwē preekščā nahł,
Lai uš gohd' un labu alasch greeschahs,
Katrā kahrtā zil tas sin un mahł!
Lai šchis gads, kad reif tas atkal ščkirfees,
Pateel mums šče gohdam peeminā!
To mehš wehlamees ščo gadu fahloht.
Lai tā noteek! Šweiti jaungadā!

G. Dünsberg.

K a h d i t a j s .

Telegrafa sinas.
Ceļšjemes sinas. No Rīgas: gohda sīme gubernatora kungam. No Pīnku muišas: turenas buhšana. No muhju apgabala: nebuššana. No Jelgavas: gubernators pa-augstinahts par geheimrahtu. No Peterburgas: islohešana. No Mohitewas: nedrohšība. No Dofas: jauna flobla.
Kara sinas.
 Uhršemes sinas: no Berlīnes, no Wišnes, no Itālijas, no Parīšes, no Konstantinopoles, no Griekijas, no Petrīlanes, no Baku, no Tashkentēs. Peelikumā. Šī šahdas feew. dšihwes. Nedšihw. weefis. Graudi un seedi.

Telegrafa sinas.

No Peterburgas tai 3. Janvari. Turku bruku-kugi wairs naw fahkujchi Feodosiju apšchaudiht, bet ir aisbraukujchi us wakara puši prohjam. Defmit mahjas ir apšlahdetas un diwas pawifam fageautas. Šjehlušehs uguns tika tuhliit apdsehita. Tai 3. Janvari Turki atkal apšchadija Anapas pilssehtu. Turku monitori brauka Pertschas tuwumā.

— Rā „Golofs” sino, tad Dēmanam-Bašcham par ustu-reshanahs-weetu eerahdita Charkowas pilssehta, kur winjch tagad nonahjis.

No Wišnes, tai 3. Janvari. Rā kahdai tureenas awisei teel sinohts, tad Šemais Hakki-Bašcha peeprafjīs, ja Loris-Melikows laujoht Turku saldateem fwabadu iseeschanu is Erserumas, tad Erseruma padohšchotees.

— Rā kahdai tureenas awisei is Belgrades teel sinohts, tad tai 1mā Janvari Serbu kara-pulki ar Rumeneeschu kara-pulkeem faweenojšchees pee Widinas. Widinas komandants tika usaiginahs, lai padohdahs. Winšch atbildeja, ka Widina padohšchotees, ja tureenas kara-pulkeem atkaujoht brihwu aiseešchanu is pilssehtas.

— Serbijas firsīs griboht fchahdus meera-nolihgumus preefšchā list: pilnigu atšwabinašchanu un Wez-Serbiju par atlihdināšchanu tai šlahdei, ko Turki 1876tā gadā Serbijā nodarijujchi.

No Konstantinopoles tai 4. Janvari. Tai 2. Janvari bijis leels kautinšch starp Tatar-Basardschiku un Filipopeli; tai 3fchā Janvari kaušchanahs tika atkal usnemta. Suleimans-Bašcha nometahs tuwali pee Filipopeles un usaiginaja eedšihwotajus, Filipopeli atstah. Kreewu kara-pulki nonahkujchi jaw Ischirpanē un maršcheere us Fenimahalgres. (Abas weetas naw tahku no dšelszeta, kas wed no Filipopeles us Adrianopeli).

Ceļšjemes sinas.

No Rīgas. Widsjemes zeen. gubernators barons A. von Uexküll Gūldenbandt, ihšis statsrahts, lammerherr und ritter, ir Wišuaugstaki tizis pagohdinahs ar pirmas klases Stani-flawa gohda-sihmi.

No Pīnku-muišas. Muhju Nikolaja basnizā jauna gada wakarā tika Deewa kalpošana notureta; basnizā bij smuki gaišmota, dauds šwezes dega eefšch krohau luktareem un us altari, tāpat ari us ehregetu kohra un beaku galōs. Pee jauka laika un laba zeta dauds kaušchu bij fanahkujchi, gan braukšchus gan ar kahjam neween jauni, bet ari wezi un behrni; neween no muhju Nikolaja un Annas-draudses, bet ari no kaimiņu draudsehm un wehl tahlaki. Šchi ir ta trescha reisa muhju jaunā basnizā, kad Deewa kalpošana teel tureta. Jauna gada wakarā muhju zeen. mahjitajs H. Hartmann k. fajija ihju, bet šwarigu šprediki, isluhgdamees no Deewa dauds labas dahwanas neween preefšch muhju meefas waijadšibas, bet dauds wairak preefšch muhju dwehseles truhkuma, beidsoht

ar Arona šwehtišchanas wahrdeem atlaida. Sirdi aisgrahbti gahjam kluju illatris fawās mahjās. —m—

kahds Anneneetis.

No muhju apgabala. Šcho pateefigu atgadijumu, kas pee mums preefšch kahdām deenahm notika, buhtu wehrtis, mihtais „Mahjas weefi,” faweeem tauteefcheem pašnoht, ka lai itweens to wehrā nem, ka krohgā plihsteh un par dauds wehlu palikt, nekad labi ne-isdohdahs. Tā ari muhju walstis krohgā pee K. krohdsineeka bij kahdā wakarā leels pulks kaušchu palizis, kas fawās galwas labi bija ar šihwo eefšidijuchi. Tē us reisi diwi plezigi wihreeschi fader us rubli zihstetees. Sahla weens ohtru grubstitees. Tas weens gan nebij tā eereibis kā tas ohtrais. Tā tad tas ne-eereibušchais to eereibušcho nošweeda blakus bufetei, bet tas apafšchajais krisdams nepalaida wis watā, bet norahwa fewim lihdsās un fahla škrahpeht gihmi. To krohdsineeks eeraudsidams, nem labu rešnu šibas gabalu, zehrt tam wirsejam zil ween jauda, tā ka winam meefa palika sila un melna. To reds tee ziti wihreeschi, nem apgreesch ohtradi, prohti: to apafšchejo us wiršu un wirsejo us apafšchu un faha us krohdsineeku tā: kad jaw nu efehrt tam klahjeenam to weenu puši nokuhlis, tad lai ari kuloht to ohtru puši. Bet krohdsineeks naw wis to darijis, eemuzis fawā lambari, ka wairs laukā nenahjis. Ziti gudraki buhdami nehma un isšchlihra tohs, sehdinaja fawā širgā katru, tā wixi aisbrauza mahjās. Tas fašistais ohtrā deenā lohti fašlima, jo winam meefa uspampa, ka newareja is gultas zeltees, bet tagad bišchka labaks, ka war štaigaht. Tā tad nu juhs mihtki tauteefchi redseet, kahdas wehl nelahrtibas zelahs daschā widū. Waj tad gan krohdsineekam par pehreju buhs buht? ne! Ja krohdsineeks gan ir krohga fainneeks, winam gan ari wajaga apraht dšehrajus, bet ne wis ar šichjanu, bet ar zitu lihdsekli: tas lihdsekli ir tas: winam waijadseja wehleht fafeet un nowest pee polizejas, kur gan winaus pehz taišnibas isšchirtu. Šehhl, ka wehl tahdi krohga papas nepašihst ihstus likumus. —d—

No Jelgawas. Kurfemes zeen. gubernators, ihšis statsrahts von Lilienfeldt, ir nopelnu deht Wišuaugstaki tizis pa-augstinahts par geheimrahtu.

No Peterburgas. Pee prehmiju bišetu islohešanas tai 1. Janvari frita tahdi winnesti.

200,000 rbl. us Nr. 1713—20.

75,000 " " " 17281—2.

40,000 " " " 4935—8.

25,000 " " " 4—6.

3 winnesti par 10,000 rbl. us Nr. 12923—45, 12615—16, 4860—15.

5 winnesti par 8000 rbl. us Nr. 4995—12, 134—27, 3259—47, 11231—9, 6426—26.

8 winnesti par 5000 rbl. us Nr. 11011—16, 12354—5, 708—34, 13284—30, 7640—2, 9460—6, 7292—17, 16397—5.

20 winnesti par 1000 rbl. us Nr. 41—23, 15154—49, 19548—47, 3514—39, 11419—48, 13543—41, 5923—16, 9700—41, 10064—33, 8914—16, 10975—26, 15493—32, 5089—13, 16558—42, 19588—34, 8403—37, 14387—3, 16222—4, 2197—27.

No Peterburgas. Rā Baldibas Wehšnešis sino, tad deht Itālijas lehnixa Wiktorā Emanuela nomiršchanas muhju augsta Keisara pils turehs 24 deenas truhwi.

— Rà is pahrskata pahr Kreewijas tirgoſchanohs ar ahrſemehm redſamš, tad beidsamšs gaddšs tijis iſ gada uſ ahrſemehm iſweſis par kaſhdeem 400 milioneem prezes.

No Mohilewas. Rà „Ddeſas wehſtneſis“ ſino, tad Mohilewas pilšjehtà pawifaſam nedrohfſcha buhfſchana eeweeſufeſhš. Behz pulkſten dewineem wakarà wairš neweens zilwekš nedrihfſt uſ eelaſ iſeet, lai netikt uſ waſankeem aplaupiti. Turklaht wehl japeemin, ka tur lipigaš ſehrgaš, ihpaſchi aſiru ſehrga, eeraduſcheeš.

No Ddeſas. Rà no tureenáš teel ſinohtš, tad uſ Reifa-riſkaš ſemkoſpju beedribáš uſmudinaſchanu tiſk drihfſumà Ddeſà atklahta ſemkoſpibaš ſkoha. Skoha tiſk pa datai no minetahš beedribáš, pa datai zaur naudaš ſumahm, kaš preekſch ſchiš ſkohaš dahwinataš, uſtureht. Scho ſkohl uſeohť Ddeſà dibinajuſchi, tapehž ka Cherjoneš ſemkoſpibaš ſkoha, lai wina gan iſ gaduš 20,000 rublu pawalka, tomehr nekahdu labumu ne-atmetohť.

Kara ſinaš.

Wiſu pirms paſneegſim no kara-lauka atnahkufſchaš telegrafa-ſinaš.

30. Dezerberi no Ddeſas: Schodeen tuwojašs diwi Turku monitori (bruanu kugi) Cipatorijašs pilšjehtai un ſahka ar wiſeem ſoweem leelgabaleem ſchaut. Schaut wini uſſahka pulkſten 2 un 25 minutešs un ar ſchautſchanu apſtahjašs ap pulkſten 5 un 30 minutehm. Pa wiſu to laiku wini 135 ſchahweenuš iſſchahwa. Cipatorijašs kaſhdaš ehkaš tika apſkaſhdetaš un 7 ſaldati no ſirehlneeke rohtes tika eewainoti. Genaidneeki ſahka atkał ſchaut.

31. Dezerberi no Ddeſas. Wakar wakarà eenaidueeki puſſet ſeptindšs ar ſawu apſchaudiſchanu apſtahjašs. Rohbeſchu ſargu kaſarme, wina eerohtſchu magafiſhne un kaſhdaš zitaš ehkaš apſkaſhdetaš. 7 ſaldati tika eewainoti. Turku monitori welti puhlejahš diwi andeſes-ſuguš ſaguhſtiht, bet wineem ne-iſbewahš ſcho nodohmu iſbariht, jo muhſu baterijaš, labi nomehrkejuſchaš, uſ wineem ſchahwa, tà ka wineem beidsoht bija ja-atkaſhpjašs un wini aiſbrauza uſ ſeemelu wakara puſi prohjam. Tai 1. Janwari no Peterburgaš. Rà Reſełs-Paſcha iſteizis, tad tai pee Schiplaš ſawangotai Turku armijašs bija kaſhdi 25,000 ſaldati, kuru ſtarpà atrohdahš 3 generati (Paſchaš) un 360 wiršneeki; 5 karohgi un daudš kara-lauka ſihmeš nahza muhſu rohkáš. Starp eeguhteem leelgabaleem atrohnahš ari 11 leeli, tahtu ſchaudami bumbaš leelgabali. Gandrihf diwi deenas kaſhwaš, lihđš ſcho armiju ſawangoja. Skobolewa kara-pulki ſturmedami un ar bajo- netehm kaudameeš eenehma 12 leelgabaluš, pee tam paſaudedami 6 wiršneekuš un 396 ſaldatuš. Eewainoti tika 38 wiršneeki un 190 ſaldati.

Tai 1. Janwari no Peterburgaš: Generata Gurko kara pulki eenehmufſchi Metſchku, Poibrenu un Jchimanu. Generališ Karjowš eenehma Klifuru un to weetu eeguhdamaš nahza atkał ſaweenoſchanaš ar ſawaš diwiſijašs ziteem pulkeem, kaš no Slatižáš un Tetewenaš nahk. — Leelſirſtš wirškomanderiš tika Gabrowà apſweizinahtš un ir nodohmajiš tai 31mà Dezerberi par Balkanu pahri eet. Kahda nodata no muhſu Trohnamantineeka kara-ſpehka, ar jahtneeekeem uſbrukdami, eeguwa 1000 leellohpuš un pee tam ſawangoja 5 Turkuš.

Uſ Aſijaš kara-lauka 10 ſotnaš (1000) jahtneeku ſem ge-

neralmajora Loris Metikowa wadiſchanaš zela uſ Trapeſunti uſbruka eenaidneeku jahtneeku pulkam, kuru bija kaſhđš 1500 wihru, ſakahwa tohš un aiſdſina uſ behgſchano, pee tam 1 wiršneeku, 100 ſaldatu ſawangodami un 1 karohgu, daudš ſirgu un kara-eerohtſchuš eeguhdami. Genaidneeekeem dſinašs pakat lihđš Kopdagai. No 28ta Dezerbera ſahkoht ir Erſeruma pilnigi eeſlehgta. Muhſu kara-pulki pee Erſerumaš teel pawairoti. Tapat teel pawairoti tee kara-pulki, kaš eenehmufſchi Kniskalu.

Tahš lihđš ſchim no kara-lauka atnahkufſchaš telegrafa ſinaš paſneegufſchi ari kaſhduš wahrduš rakſtiſim, uſ wiſpahrigu kara-buhfſchano ſihmedameeš. Taš leelaiš kara-panahkumuš, zaur kuru muhſeji ſawangoja weſelu Turku armiju (prohti Schiplaš armiju), teel no wiſahm awiſehm (ihpaſchi no Kreewu awiſehm) ar leelu preeku apſweizinahtš. „Goloſš“ pahr to rakſta tà: Tà tad Radezki un Skobolewš (diwi generati, kaš tautáš mutè muhſcham dſihwohš) ir zelu ſew lauſufſchi paſchà Turzijašs ſirdi, tur tur Suleimana-Paſcha ar ſawu kara-ſpehku atkaſhpeeš, tur tur Turku reſerweš-pulki noſtahditi; wini (Radezki un Skobolewš) ir milioneem Kreewu ſirdi ar ſchiš ſlawenaš uſwareſchanaš ſinu eepreezinajuſchi un to zeribu mohdinajuſchi, ka drihf ſchi kara mehrki warehš ſaſneegt, jo zekſch preekſch tam ir eetaiſihtš. Schi uſwareſchana ir weenš no teem ſwarigakeem panahkumeem, ohtrš riſtigaiš ſohlis uſ ta zela, ko Kreewijašs armija par Donawu pahreedama ſpehrufeł! Schi uſwareſchana, ſchiš panahkumuš pilnigi atlihdſina tohš kawektuš, kaš mušš pee Plewnašs bija. Tà rakſta „Goloſš.“

Uſ Adrianopeli eihoht muhſejeem jaſateekahš ar Turku leelako kara-ſpehku (kaš Turkeem ſchim brihfſcham ir) un te tad drihfſumà leelš kautiſch gaidamaš. Preekſch Suleimana-Paſchaš jaw taš bija ſtiprš ſpehreenš, ka winam bija ja-atkaſhpjašs aiſ Balkana kalneem. Muhſu armijašs pahreeſchana par Balkana kalneem pee wiſu ſliktaka laika ir ſklaidra peerahdiſchana, ko muhſu duhfſchigee kareiwji muhſu ſlawenee waroni eeſpehž. Balkana kalni wairš naw preekſch Turzijašs ta ſtipra aiſſtahweſchanaš lihnija, jo muhſeji ir par Balkanu pahrgahjuſchi. Tagad wiſu pirms par tam jaruhpejašs, ka eeguhtohš labumuš un ſaſneegtohš panahkumuš iſleeta un jo drihf to dara, eekam eenaidneeki ſpehjuſchi ſawuš pulkuš weenà weetà apſtiprinaht. To wiſu eewehrojoht jaſaka, ka pameeru peenemoht buhtu ſtipri nolihgumi un praſijumi noleekami, jo pa pameera laiku eenaidneeki waretu drihf ſawuš ſpehkuš ſtiprinaht. Sinamaš, ko awiſeš tagad rakſta un ſpreeſch pahr pameera- jeb meera-nolihgumeem, ir tà ſahkoht wina paſchu dohmaš jeb ſinaš, ko winaš no politikaš wihreem dabujuſchaš ſinaht; ſklaidraš ſinaš tilai gaidamaš no wal dibaš puſeš un eekam no wal dibaš puſeš naw ſinaš nahkufſchaš, tamehr neko ſklaidri nedš pahr pameera, nedš pahr meera nolihgſchano ſinoht; ari ſchim brihfſcham wehl naw ſinamaš, waj jaw kaſhdi preekſchlikumi ſagatawoti un eeſneegti.

Kahduš wiſpahriguš wahrduš pahr pameera un meera nolihgſchano ſazijuſchi, paſneegſim wehl kaſhdaš ſinaš no kara-lauka jeb ari taſhdaš ſinaš, kaš uſ kara-darbeem ſihmejašs. — Rà kaſhda ahrſemeš awiſe ſino, tad Turzijašs wal diba eſohť atſinuſe, ka wina neſpehſchoht Adrianopeli aiſſtahweht un tamdehf laikam drihfſumà liſš ſaldatu pulkeem Adrianopeli atſtaht. Turku armija wiſu duhfſchu ſaudejuſe un Turzijašs wal dibaš leelaš baileš uſnahkufſchaš; wina baidašš, ka Greekija pee

kara nenem dalibu, ja drih nedabutu pameeru noslehgt. — Tapat no Konstantinopeles atnahkuse telegrafa-sina, ka Ruff-schukas komandants ar schauschanu apstahjees, dohmadams, ka pameers esohd noslehgt. Wirsch fuhthijs meera-wehstnefi pee Kreewu komandanta aplauschnatees, het no ta to atbildi dabujis, kas tas no pameera nolihgshanas neka nesinoht, jo us tam fihmedamahs pawehles ne-efohd dabujis.

Bahr Serbu kara-darbeem teel tai 29. Dezemberi is Kru-schewazas sinohts, ka Serbi ar faweem kara-darbeem, ko pret Pristina bija fahkufchi, tagad ir meeru metufchi. Pee Nowibafaras bija asinainisch lautinsch. Turki tika falanti un atkaphahs. Wisi zeemi, kas Nowibafaras tuwumâ atrohnahs, ir wisi no Serbeescheem eenemti. Serbi, Nischas pilsehtu Turkeem atnemdami, esohd pawisam 8000 Turku fawangojufchi.

No Afrijas kara-lauka waram bes tahs jaw telegrama peeminetahs sinas wehl schahdas pasneegt. Tahs pilsehtas Turtuma, Isbrija un Kurugli ir no Kreewu pulkeem eenemtas. — Turtumas pilsehta atrohnahs pee Turtumsu upes us zela, kas wed no Batumas us Erserumu; Isbrijas pilsehta jeb Kasaba, ka to ari fauz, atrohnahs wairaf us wakara pusi no Eschorochas, pee ta zela, kas wed no Batumas us Baiburtu. Kurugli naw nelahda eewehrojama weeta. Is schihs sinas redsams, ka muhfeji arweenu wairaf aplenz tohs zelus, kas us Batumu un Erserumu wed.

— Bahr Turku Schiplas-armiju fawangoschanu leelfirsts wirskomandeeris atfuhthijs pa telegrafu jo plafchu sinu ko ari faweem lasitajeem pasneegsim, bes ween to datu, ko jaw efam peeminejufchi.

Diwi deenas zihnijahs, prohti 27to un 28to Dezemberi. 27to Dezemberi wifu deenu firta Mirski kara-pulkeem kauschanahs bij ja-istura; firtam wajadseja pee Schiplas zeema zih-nischanohs agraki eefahkt, eefam Skobotewa pulki atnahza. Firta Mirski pulkeem lohti leeli pametumi, tomehr wini zih-nischana atnehma diwi leelgabalus un fawangoja lahdu simtu. Starp eewainoteem atrohnahs 1 brigades komandeeris, generalis Dombrowski, Zelezes regimentes komandeeris Grohmann un Dreles regimentes wadonis pallawneka-leitnants Chomenko. Firtis Mirski to nakti palika us kauschanahs-lautu. Pret wakaru atnahza no wakara puses us Schiptu Skobotewa kara-pulki, kas no Zmetlas fahkoht bija zihnijufchees; ar wineem lihds atnahza 3 regimentes no 1mas jahtneeku diwisijas, kas pehz wira atnahkshanas Gabrowa no Radezki bija issuhthiti dehl faweenoschanahs ar Skobotewu. Tai 28. Dezemberi iszehlahs sneega putenis, un ta tad nemas newareja redseht, kas eelejâ noteekahs; tomehr generalis Radezki, sinahd dabujis, ka no abahm pusehm isgahjufchee pulki jaw no rihta fahkoht bija kauschana, apuehmahs no preelshas ar 14tas diwisijas 2tro brigadi un ar weenu batafonu no Branskas regimentes eenaidneekem usbrukt. Miglas dehl muhfejem isdewahs pirmo lihniju eenemt. Turki til ko to bija pamanijufchi, fahla stipri schaut, ihpafchi is bumbu-leelgabaleem. Iszehlahs fihwa zihnischanahs. Ap pulksten 3 pehz pusdeenas Turki fahla lehnaki schaut un pulksten 4 pawisam ar schauschanu apstahjahs. Ap pulksten pufzet peezeem pee generala Radezki atnahza papreelshu no Skobotewa fuhthihts sinotaju wirsneeks, pehz generalis Stoletows ar to sinu, ka Turku armija padohdotees. Muhfu pametumi schinis abas fihwas zihnischanahs deenas naw wehl sinami, bet buhs deesgan eewehrojami. War drohfschi faziht, ka 5 mehneschu ilga Schip-

kas aisstahwefchana newareja us flawenaku wihfi tilt nobeigta.

Tai 30. Dezemberi leelfirsts wirskomandeeris is Gabrowas sino ta: „Schodeen esnu schè (Gabrowa) atnahzis un tiku no schejeenas eedfihwotajeem un saldateem ar leelu gawilefchanu apfweizinahts. Eewainotee atrohnahs labâ aplohpfchana. Wisi ir pilni duhschibas. Schè jaw ir atfuhthiti 10,000 Turku wangineeku. Wini teel tablaki fuhthiti. Klaktakas sinas gaidu no generala Radezki. Rihlu eefchu par Balkanu pahri.

Bahr Nischas zeetohkshana eenemfchanu, ko jaw ihfumâ peeminejam, waram jo plafchakas sinas pasneegt. Mhrfemes awisei („Bol. Corr.“) teel is Belgrades ta sinohts:

Wisi Serbu usbrufshanas darbi (us Nischu) tika no firta Milana pascha waditi. Geuhtu zelu pa klintainu widuzi gahjufchi Serbu Schumadijas kara-pulki tai 23schâ Dezemberi netahdu no Skiziltjas pirmo reisu ar Turkeem faduhrahs, lai waretu tahs no wineem (Turkeem) eenemtahs fkanstes no Berzibrodas gar Bastowazi lihds Belotinu eeguht. Turki, lai waretu Serbeem aisseigtees preelshâ, usbruka papreelshu diwreih ar leelu fihwumu Serbu kara-spehtam, bet abas reisas, bes ka buhtu ko panahkufchi, wineem wajadseja atkaphtees atpakaf fawâs fkanstis. Tai 24. Dezemberi Serbi dewahs us preelshu un stahjahs tuwu pee Nischas. Deenu pehz tam Turki atkal no jauna usbruka, bet tika tapat ka fenaf atfisti atpakaf. Tai 26. Dezemberi Serbu Schumadijas kara-spehka kreifais spahrns sturmedams eenehma fkanstes pee Markowo-Rules, kamehr labais spahrns eelsh Blafko-Bezdas nometahs. Tai nakti no 26ta us 27to Dezemberi Serbi schinis fkanstis atweda apleghereschanas leelgabalus un 27. Dezemberi eefahla apschaudihd apzeetinajumus no Gorizas. Tai paschâ deenâ Turki wispahrigi usbrukdami gribeja beidsamâs deenas pasaudetahs fkanstes atkal eeguht; bet wini tika ar leelu pametumu atfisti atpakaf. Tai 28. Dezemberi Serbi atkal fahla apschaudihd Gorizu un pret wakaru wineem isdewahs is schihs apzeetinas weetas Turkus isdihht. Kamehr Schumadijas kara-spehks feschas deenas zihnijahs, kamehr weena diwisija no Morawas kara-spehka, kuzai peepalihdseja brigade no Branizewas, tuwojahs Winikas zeetohkshnischeem un Abdi-Pascham un apschaudija abus ar brangu isweizibu. Ap wakara laiku Turkeem wajadseja diwi zeetohkshnischus atstahd, zaur ko wisi apstiprinajumi Nischas preelshâ bija no Serbeem eenemti. Nu wairs Nischâ pate newareja turetees un tad tai 28. Dezemberi tika padohfchanahs nolihgumi ar Serbijas kara-spehka wirswadoni nodereti.

Serbi zaur Nischas padohfchanahs eeguwa 250 leelgabalus un wairaf neta 20,000 flintas, no pakakas lahdejamas.

— Tai 2tra Janwari no Odesas atnahkuse schahda telegrafa-sina. 10. korpusa (kara-spehka) komandants sinoja, ka tai 1. Janwari pehz pulksten 10 rihâ diwi leeli Turku trihs-mastu brunu-lugi Feodosijai tuwojufchees un scho pilsehtu fahkufchi apschaudihd. Wairaf labi mehretu schahweenu is muhsu baterijas peespeeda eenaidneekus us atkaphfchanahs, bet atkaphdamees eenaidneeki arweenu schahwa. Ap pulksten pufzet weeneem eenaidneeki ar schauschanu apstahjahs un palika tai paschâ weeta stahwoht. Pawisam Turki schahwufchi 132 schahweenus. 10 nami ir fahchauti. Weens lahjineeku saldats noschauts, 5 leelgabalneeki un 7 pilsehtas eedfihwotaji eewainoti. Pehz pusdeenas weens brunu-lugis aibrauzâ; ohirs palika atpakaf, ka rahdahs, tad tamdehl, lai apflahdetas weetas waretu islahpiht.

Tai 2trā Janvari weens Turku brunu-lugis apſchaidija diwi ſtundas Anapas pilſſehtu. Baſniza un kahdas ehlas tika apſtahdetas.

— Rā kahdai Anglu awifei teef ſinohts, tad Donawas leelupē tagad ledus ſtipri eiſoht, tā ka pahri tilſchana gan drihs ne-efoht eefpehjana. Tahlaki Anglu miniſteru awife ſino, ka Suleimans-Paſcha efoht pa telegrafu Turzijas wal-dibai to ſinu ailſaidis, ka winam wairs ne-efoht eefpehjam, Kreewus aiſtureht; ja tuhliſt pameers neteeſoht noſlehgts, tad Kreewi peeſu deenu laiſā buhſchoht jaw Adrianopelē. Konſtantinopeli ir pilna no behgleem, ka aiſbehguſchi iſ Adria-nopelē un Filipopelē. Konſtantinopelē tahdas dohmas tu-roht, ka Kreewija pameera preeſſchlikumuſ nepeenemſchoht.

— Tahdas paſchas ſinaſ naht ari no Berlineſ. Uſ tu-reeni no Konſtantinopelēſ atnahluſe ſina, ka Turki Adria-nopeli neſpehſchoht aiſſtahweht, bet kad Kreewi Adrianopeli tuwoſchoteeſ, tad Turki to aſſtahſchoht un dohſchoteeſ uſ Konſtantinopeli, kur wiſi kara-pulki teef ſapulzeti.

Ahrſemeſ ſinaſ.

No Berlineſ. Kahds tureenā awiſchu ſinotajſ, tagadeju wiſpahrigu politikāſ buhſchānu pahſpreeſdamſ, rakſta tā: Zaur Kreewu armijaſ kara-darbeem ir Turzija tahdā buhſchānā nahluſe, kaſ preeſſch wināſ ir daudſ ſliktata neta 1829tā gadā, kad Kreewija ar Turziju karu weda, jo toreiſ generalim Dibitſcham tikai bija maſa armija, ar ko winſch Konſtantino-peli apdraudeja. Tagad ir Kreewijai wairāſ neta 300,000 karwiſi, kaſ par Balkanu pahri gahjuſchi pa Trajana walli un pa Schiplaſ zeta weetu un iſhā laiſā war uſ Adriano-peli un Konſtantinopeli dohteſ. Tikai pehſ Plewnaſ eenem-ſchanaſ Kreewijai bija eefpehjamſ, ſawuſ leeloſh kara-pulkuſ eefpehjiſgā wiſhē iſſleetaht un ar brihnoſchanoſh muhſu kara-leetu prateji ſkatiſjahſ uſ to ſtingribu, duhſchibu, paſeetibu, weiſlibu un ahtrumū, ar kuru iſhā laiſā (ſchetrāſ nedetaſ pehſ Plewnaſ eenemſchanaſ) leela dala no Kreewu armijaſ, pahrlēkuſ geuhtumuſ un kawelkuſ pahſpēhdama, Numelijā nonahluſe un tagad weenā riakli no ſeemeſeem, no wakareem un ſeemetu-wakareem (no Schiplaſ, Soſijaſ un Slatizaſ) nahldama uſ Adrianopeli marſcheere. Kad tagad karſch beig-tohſ, tad jaw ſcho karu waretu noſault par ſlawenu, kahdu wehl Turzijaſ naw peedſihwojuſchi.

Tahdā iſdewigā kara-buhſchānā Kreewija war ſawuſ pra-ſijumuſ leeluſ jo leeluſ preeſſchā liſt, meera-nolihgumuſ pilnu peenemſchānu paſeherht un uſ Anglijaſ draudeſchānu nemaſ neklaufiteeſ. Kreewija to ari nupat parahdijufe, ka winā, ſawu ſpehku un ſtiprumū apſinadama, ir Anglijaſ padohmuſ un praſijumuſ atraidijufe; winā war pee tam atbaſſiteeſ ne-ween uſ ſaweem kara-panahluſeem, bet ari uſ wiſpahrigu politikāſ buhſchānu (prohti ka Anglijai naw nekahda drauga, turpreti uſ Kreewiju tura wiſaſ walſtiſ drauga prahtu).

Tagad neweeneſ zilwekſ netiz, ka wakara Eiropāſ walſtiſ ſabeedrotohſ (Anglijai par labu). Garidſneeki Franziſā ſawu eefpehju ſandejuſchi un tadeht tagad pa tumſu wairſ newar rihdihht un muſinaht. Auſtrija un Ungarija, uſ Bahzijaſ pee-runāſchānu, turahſ zeeti ween pee treiju leiſaru ſabeedribāſ, kā to nupat Auſtrijaſ leiſarſ Franziſ Joſeſiſ iſſaſijiaſ. Ita-lija, uſ kuru Anglija zereja, jaw ſen pret Bahziju tureja drauga prahtu un peekrita treiju leiſaru ſabeedribai; bet ta-gad, kur Wiktorſ Emanuelſ miriſ, Italija ſem ſawa jauna

lehniina Humberta walbiſchanaſ, kaſ ir iſhti Bahzijaſ politikāſ peekritejſ, wehl jo ſtiprati tureſeeſ pee Bahzijaſ. Iſhi ſa-koht Anglija tagad ſtahw weena pate un tihri jabrihnahſ, kur lordam Biſenſildam wehl ta duhſcha, arweenu pret Kreewiju rihdihht, kur paſchā Anglijaſ daudſ to pretineeku winā politikai.

Nu, leela ta duhſcha ari naw! Anglija tikai ir pahdroh-ſcha, bet til lihdiſ ka winai duhſchigi preti ſtaſſeeſ, gan tad winā ſinaſh atkaſhpteſ. Kreewija negrib nekahdu eemaiſi-ſchānoſh (no ſweſchneekleem) pee meera-nolihgſchanaſ un Bah-zija ari pee tam palihdſeja, ka lai Anglija no eemaiſiſchānaſ atkaſhptohſ. Un ko nu Anglija iſhti grib? Winā grib ta waldneeze buht par Widuſ-juhru un Turzija lai buhtu preeſſch wināſ ta wakneeze, kaſ zaur Dardaneta juhraſ-ſchaurumu nelaiſtu Kreewijaſ kara-luguſ, ka lai tee wināſ walbiſchānu par Widuſ-juhru netrauzetu. Kreewija paſeher, lai brauk-ſchāna zaur Dardaneta juhraſ-ſchaurumu buhtu wiſahm wal-ſtim weenlihdſigi atlanta un lai Dardaneta zectohſſchāni tiktu noplehſti. Ar ſcho Kreewijaſ paſeherjeumuſ ir wiſaſ Eiropāſ walſtiſ (bet ween Anglija) ar meeru, ihpaſchi Spanija un Italija, kaſ gribetu, ka Anglijaſ wirſdrohkaſ tureſchāna Wi-duſ-juhraſ tiktu beigta. Uſ tahdu wiſhi Dardaneta juhraſ-ſchauruma leetā ſtahw wiſaſ leelwalſtiſ uſ Kreewijaſ puſi. Kahdu zeribu war nu Anglija tureht, ja winā pee kara-ee-rohtſcheem kertohſ. Buhtu jadohma, ka Anglija leelu trohſ-fni nezela, bet buhſ ar meeru, ka winai til Widuſ-juhraſ at-ſtahj Gibraltarū un Maltū. Ja Anglija teeſcham buhtu tahda apſtulbota, ka ne-attantu Dardaneta juhraſ-ſchaurumā ſwa-badu zauri braukſchānu un tamdeht karu ſakhtu, tad wināſ wara uſ Widuſ-juhru gan tiktu lauſta no Kreewu kara-lugeem ſaweenoſchānā ar Widuſ-juhraſ walſtju kara-lugeem un tad Malta un Gibraltarū ari wairſ nepaliktu Anglijaſ ihpaſchumſ.

Kreewija ſawu mehrki ſaſneegſ un buhſ tillab Dardaneta atſwabinataja, kā winā ari atſwabinahſ kriſtigohſ Turzija. Anglija neta newar zereht, wināſ wirſwaldiba Widuſ-juhraſ buhſ beigta. Tā rakſta minetaiſ awiſchu ſinotajſ iſ Berlineſ.

No Bahzijaſ. Rā no Berlineſ teef ſinohts, tad Bahzijaſ trohnamantineekſ aiſbrauziſ pa Mincheni un Weronu uſ Romu uſ Wiktorā Emanuelā Italijaſ lehniina behrehm. Warbuht ka winam ari ir kahdas politikāſ darifſchanaſ un kahdas ſa-runāſchānaſ ar jauno Italijaſ lehniinu Humbertū. Awifeſ ſchim brihſcham wehl nekāſ naw ſinohts.

No Wiſneſ. Uſ Italijaſ lehniina Wiktorā Emanuelā beh-rehm aiſbraukſ Auſtrijaſ leiſara weetā erzherzoga Rainerſ, nelaiſa lehniina ſwainiſ. Rā Bahzijaſ un Franziſā, tā ari Auſtrijai Wiktorā Emanuelā mirſchāna atſtahja ſtipru eefpaidu. Kahda Wiſneſ awife rakſta pahſ to tā: „Wiktorā Emanu-ela negaidita nomirſchāna ir tahku pahri par Italijaſ roh-beſchahm ſazehluſe pateeſu noſklumſchānu un lihdiſzeetibu. Ne-laiſa lehniina teizamahſ ihpaſchibaſ, winā gohdprahtiba, winā ſaldata drohſchiba un prahta pateeſiba wiſur zeeniſchānu at-raduſe, kā ari wiſur winſch tika gohdahtſ un zeenihtſ par Italijaſ pirmo lehniinu un ſaweenotaſ Italijaſ tautibaſ uſ-koſheju. Šchē klaht ari japeemin, ka eefahlumā Italija ar Auſtriju bija eenaidā un tikai beidſamōſ gaddſ ſiarp abahm walſtim paſtahweja draudſiba. Wiktorſ Emanuelſ kā brihw-prahtigſ waldneekſ un taiſnſ un pateeſſ zilwekſ arweenu ſtah-weja gohdā un tika wiſur angſti zeenihtſ.“

— Ari Ungaru awifeſ tāpat kā Auſtrijaſ awifeſ ir ſawu ſchehlumuſ iſſaſijjuſchāſ pahſ Wiktorā Emanuelā nomirſchānu

un gohdam peeminejufchas wina teizamas ihpafchibas un darbus, fo winsch neween Italiyai faweenojotees, bet ari wehlfahr faweenoto Italiyu walddidams paftrahdajis. Wifas ifafaka to wehleschonu, fa lai meers un draudfiga buhfschana, kas beidsamds gaddes ftarp Austriju un Italiyu pastahweja, ari turpmaft pastahwetu.

No Italias. Weza gada beidsamâ numurâ mehse pafneedsam to ihfo sinu, fa Italias kehniensch Wiktors Emanuels miris un wina dehls, trohnamantineeks Humberts, par Italias kehnienu isfludinahts.

Wiktora Emanuela dsihwe un walddifchana ir kohpâ fa-augefe ar Italias dsihwi, winas usplaukschenu un faweenofchanohs. Pee wifa, kas Italias politikas buhfschanâ ir notizis, pee wifa ta ir Wiktors Emanuels nehmis dalibu un palihdsiejis. Winsch ta fakohft bija tas aiftahwetajis un kohpejs, kas Italias weenibu aiftahweja un tautibas fajukschenu usflohpa. Winsch nefahroja zitas walftis un tautas apfpeest, winsch tikai gribeja Italias walfti un tautu no fwefschineekem atfwabinaht un til dauds fpehka eeguht, fa fawas walfts un tautas fwabodibu waretu pret fwefschineekem pafargahft.

Wiktors Emanuels ir 1820. gadâ dsimis un 1849. gadâ winsch usnehma walddifchenu Sardinijâ un Sawojijâ. 1860. gadâ winsch tika isfludinahts par Italias kehnienu un ta tad winsch, kas pee Italias walfts faweenofchanahs bija strahdajis, usnehma Italias walddifchenu. Pahwestam tika wina laiziga walfts ataemta un Italias walstei peefschkirta. Pahwests bija Wiktora Emanuela fihwakais eenaidneeks.

Jaunais Italias kehniensch Humberts islaidis schabdu pafcludinajumu: „Ta leelaka nelaimē mums usbrukufe: kehniensch Wiktors Emanuels, Italias kehnienu walfts un winas weenibas dibinatajs, ir mums zaur nahwi atrauts tizis. Es pats biju klahft lihds wina beidsamam dwaftchas wilzeenam, es wina beidsamahs wehleschanahs un wahrdus dsirdeju, kas us walfts un tautas labumeem fihmejahs un kas manâ firde weenumehr atflanehs. Man nahlahs gruhti tahs firde fahpes fawalddiht, fo mans peenahfums man usleek. Schini brihdi til weena apmeerinaschana atleekahs: fa zenschohs winam lihdsfigs buht, wina pehdâs mihdamâs, un juhs, fawds pawalstneeku tikumds paftrahwedami, palihdsat to gruhtu usfahfumu nobeigt, Italiyu padariht leelu un weenprahftigu. Es ftaiigaschu wina pehdâs, pehz wina preekschfihmes, tehwiu mihledamâs, jaunu laiku zenteenus usturedams un brihwprahftigohs eestahdijumus usflohpdams, kas manam namam par gohdu. Mana weeniga zenschanahs buhs, fawas tautas mihlestibu eemantohft. Staleefchi, juhsu pirmais kehniensch ir miris. Wina pehznahlamais jums parahdihâs, fa eestahdijumi naw mirufchi. Turefimees weenprahftigi kohpâ un apftiprinafim schini fahpju ftundâ to weenprahftibu, kas arweenu Italiyai bijufe par fwehtibu!“

No Romas. Râ no tureenâs teek ftinohts, tad Wiktors Emanuels pa nakti pee watejeem lohgeem guledams fa-aufstejees un no tam ta faflimis, fa bija jamirft.

— Prinzis Amadeus un prinzis Karinans, no kehnienu faflimfschanas sinahft dabujufchi, tuhdat us Romu nofteidsahs, ar nahfokfo kehnienu Humbertu pee mirfschanas gultas peegahja, tur kahdas 20 minutes palikdami. Pehz tam kehnieneene Margareeta kambari eenahza, lai mirejam waretu beidsamo gohdu parahdihft. — Jauna kehnienu isfludinajums wifur tika ar leelu labpatifschenu usnemts. No wifceem Eiropas walddineekem un no presidenta Mak-Mahona tika jaunam kehnienam

peefuhtiti telegrami, kurdâs bija isfazita winam laimes wehleschana jaunâ walddifchanâ, fa ari lihdsjufchana par weza kehnienu, wina tehwa, mirfschanu. Wifa Italiya ir noftumufe par fawa laba kehnienu nomirfschanu.

— Tai 29. Dezemberi kehnienu lihks tika eebalsameerehts.

— Wifur Italiyâ parahdahs noftumfschana. Dauds pilsehtâs tika islahrti truhwes karohgi, dauds draudses preekschneeki nofpreedufchi, nelaika kehnienam zelt peeminas-fihmes.

— Jaunais kehniensch Humberts pawehlejis 6 mehneschu truhwes laiku.

No Parihfes. Ar leelu eewehrofchenu Parihfê tika usnemta ta sinu, fa Wiktors Emanuels esohft nomiris. Wifas tureenâs awifes fawâs lapâs pafneegufchas garakus rakftus pahft Wiktoru Emanueli un wifas tais dohmâs weenis prahftis, lai gan schim brihscham to newarohft nofazihft, tad tomehr lihdschiniga draudfiga fatifschanahs ftarp Italiyu un Franziju tiks manami aisnemta, warbuht wehl ftipri pahrgrohsita. Franzufchu awise („Rep. Franc.“) garaku rakftu farafstijufe, kurdâ wina usteiz Wiktoru Emanueli fa teizamu walddineeku un flawedama peemin wina ihfo tehwijâs mihlestibu. Ahtrumâ gan buhtu jabrihnahs, fa republikaneefchu awise til firfnigi nehmufohs usflawehft kehnienu, bet tuwaki apftatotees jafaka, fa Wiktors Emanuels teefcham bija Franzufcheem mihlfsch un gohdajams. Franzufchu tauta ir pahrleezinata, fa winsch arweenu bijis ihsts draugs Franzijai. Schê klahft japeemin, fa beidsamâ laikâ Franzija ihpafchi zentahs, lai waretu draudfibu ftarp Italiyu un Franziju nogrunteht, pa datai ari tamdehl, lai waretu labaki pret ultramontaneem karohft, jo tiklab Italiyai fa ari Franzijas republikai ar melnojeem paftrahwigs karfsch.

No Konftantinopoles. Zaur sultana pawehlt ir Hamids tizis eezelts par leelwefihru un ta tad dohma, Turzijai buhfschoht ministerijas pahrgrohsifschana. Sawâ pawehle, kurdâ sultans Hamidu eezel par leelwefihru, winsch faka ta: „Muhfu kara-fpehki bija lihdsfigi muhsu eenaidneeku kara-fpehkeem, bet zaur daschu kara-wadonu ne-usmanibu un neweiklibu mehâs tiklam fakauti. Mehâs pawehlam, lai mineta kara-wefchana tiktu ismekleta, un wehlamees, fa juhs is pagahjufcheem laikeem mahzibas smeldami kahdus labumus few eeguhtut, walfts draugu padohmeem pafklauftut un puhletutees, drohfschibu mekleht par walfts rohbeschu ne-aiftahrfchenu un nepamafinaschenu.“

No Greekijas. Râ no tureenâs teek ftinohts, tad Greekijâ ftarp ministereem iszehlufehs schkelschanahs: weeni grib karu, ohtri grib palikt fa lihds schim pee meera. Ministeri ta fawâ ftarpâ fakihwejufchees, fa no meerigas islihgschanas naw fo dohmaht, ja kehniensch pats fakihwejufchohs ministerus nefameerina. — Pa to ftarpu Greeku tautu paschu ir fagrahbis ihsts kara-gars. Leeleem pulkeem Greeku fawwakneeki isheet is Greekijas un dohdahs us Kretasfalu un us Makedoniju, lai tur fawus ziltbrakftus waretu us nemeeru fazelt pret Turziju.

No Petrkanes teek „Golofam ftinohts, fa tureenâs rabineeris (schihdu mahzitajs), 85 gadus wezs buhdams, schinis deenâs pa zeturto reisu apprezejees un prohti ar 17 gadu wezu nabagu schihdu bahrina meitu. Pee laulafchanas bija klahft rabineera pee-augefchi behrni un wina radi. Ne ween wif wina radi, bet wif schihdi us wiru tahdas prezefchanas deht bija ta fadufmojufchees, fa tee winam wifus lohguâ mahjâ

iffita. Rabineeris fawai jaunai feewinai dahwinajis dahrgus afmexus (dimantus) par 3000 rubtu wehrtibâ.

No Baku. Râ „Lisifes wehstnefis“ fino, tad Baku pilsfehtâ starp tureenâs saldateem un Tartareem bijuse kaufchanahs. Kaufchanahs iszehlahs tâ: Gelfsch Baku pilsfehtas bija Tartaru kahsas. Bruhtgans ar faweem beedreem gahja pehz bruhthes; pehz tureenâs eeraduma prafija no bruhtgana tâ nosaukto bruhthes naudu, winfch to naudu negribeja doht un zaur tam iszehlahs strihdiafch. Bruhtgans nogahja ahrpilsfehtâ, kur winfch dshwoja un panehma no tureenâs kahdus 100 zilwekus lihds, kas ar rungahm un pistolehm bija apbrunojufchees, lai bruhthi waretu ar waru panemt. No bruhthes pufes ar' bija leels pulks kauschu fapulfefufchees, kam ari bija eerohfchi. Starp fcheem un starp bruhtgana pulku nu iszehlahs kaufchanahs. Peesteigufchees polizejas deeneftneeki fawa masa flaitta deht nefpehja neko isdariht. Wehl wajjadseja 50 wihrus atfaukt. Ari ar teem nepeetika. Tit lihds ka saldati fchaurâ eelinâ eegahja, wini tika no wifahm pufehm (no jumteem un lohgeem) ar afmexeem un keegeeteem apmehtati. Tikai tad, kad wefals batatons palihgâ bija peesteidsees, wareja dumpineekus apmeerinaht. Sefchi zilweki ir eewainoti, kuru starpâ ari weens telegrafistis (telegrafa deenastneeki) atrohnahs, kas pee tam nekahdu dalibu nebija nehmis, bet tilai gahjis pafkatitees un zaur fawu finkahribu bija dabujis fchahweenu kaskâ. Kas ar bruhtganu notizis, waj bruhthi dabujis, pahr to mineta awise neko nestino.

No Tschentes. Râ lasitajeem wehl buhs atminams, tad Rihneefchi stahw ar Kaskgaru eenaidâ. Rihneefchi bija isrihlojufchi leelu kara-fpehlu un Kaskgaras pilsfehtu aplenza. Tagad nahl finas, ka Rihneefchi no Kaskgaras aplenfchanas atstahjufchees un aisdewufchees us Dschungariju. Dungani is Kurlas un Karascharas Rihneefchu saldatus aisdinufchi, pee kam Rihneefchi kahdus 4000 saldatus pasaudesufchi. SChè klahr ari japeemin, ka Rihneefchu kara-fpehlâ iszehlu-fchahs breefmigas fehrgas un dauds apmirufchi, tâ ka Rihneefchu kara-fpehlam til ko esohr 35,000 kara-wihru.

Wiktors Emanuels II. nomiris.

Wiktors Emanuels II., Italias-kehniufch, 28. Dezemberi 1877 Româ nomiris.

14. Martâ 1820 dšimis un no fawa tehwa, Sardinijas kehniina Kahrla Alberta, kreetni un prahtigi audsinahs, Wiktors Emanuels jau kâ tronâ mantineeks dalibu nehma pee 1848 gada zihniufchanahm un kareem, lihds kamehr Austruja tehwu pahrwahreja Nowaras flaktinâ. Kahrlis Alberts nu atfajija tronam un kehniina godu atdewa dehklam. Tâ tad Wiktors Emanuels wisgruhtalds laikds uslahpa us Sardinijas kehniina troni. Karsch us ahreeni. Nemeers pafchâ walstis. Tahds bij jauna kehniina waldischanas eefahlumis.

Un tagad, kad Wiktors Emanuels 57 gadus wezs fawas azis flehdhis, ko nu atstahj fawam dehklam Humbertam?

Italiya wefelus gadufimtenus masds gabalinds un walstis bija fagreesta. Bet nu masa Sardinija isaugufi par leelu un fpehzigu Italias kehniina walsti. Wiktoram Emanuelam gruhti kari bij jawed un turklahr jazihnahs ar wehscheem, proti ar to partiju, kas pretojahs tautas wefeligai attihstifchanai. Kehniufch waldbibas groschus stipri un ustizigi rokâ turejis. Kamehr wifai Italijai sem partijas zihniufchanahm un dumpjeem bij jazeefch, tamehr Sardinijâ kahrtiga

buhfchana bija par walbineezi un Sardinieefchi ahtri attihstijahs. Tadeht Sardinija un Sardinijas kehniufch bija ta ferde, ap kuru wifai falastijahs, kas zereja, ka Italiya atjau-nofchotees un atkal tilfchot pee weza goda un fpehla. Turklahr Deews kehniinam un wifai Italijai par leelu fwehtibu gahdaja fpehzigu, gudru un godigu ministeri, Kawuhrs wahrdâ, kas tehwssemi dedfigi mihloja.

Kehniufch wifus tehwssemes mihlotajus, ko Italias masee warmahki wajaja, usnehma un nemas nebekdaja par Romas bi-fapu kurnefchanu. Sardinijai gan til ween 5 miljonu eedshwotaju un tomehr Sardinija bij fpehziga walstis, jo wifai Italiya stahweja ais Sardinijas.

No 1859 lihds 1870 Italias faweenofchana isbarijahs. Tagadnes wehsture tas wahrds „Wiktors Emanuels“ eerakstihstis ar ne-isdseh-fchameem bokstabeem, jo Wiktoram Emanuelam peeder tas gods, ka winfch fawu tautu wedis us faweenofchanas un us fwabadigas attihstifchanahs zetu.

Wiktors Emanuels teefcham bija fawas tautas labklahjibas kopejs un wairotajs. Tagad winfch dujs pilnâ meerâ. Italeefchi fcho fawu kehniinu ne muhscham ne-aismirfihis un wehsture winam fpreedihs to godawainagu, kas winam it kâ jaunâs Romneeku walstis raditajam nahlahs.

* * *
* * *

Sina pahr usfauktem Riga.

Pehtera = un Dohmes basnizâ: kugineeks Joh. Rud. Stan-kiewitsch ar Annu Hedwigu Maijer. Kreenu-Baltijas wagonu fabrikas eerehdnis (tschinowneeks) Aleff. Friedr. Frauenstein ar Fanni Olgu Emiliju Hrijch. Rigas-Dinaburgas dšellszela rewidents Dskars Fieliz ar Juliju Annu Kat. Mertens. Gerehdnis (tschinowneeks) Aleff. Arnold Ed. Enggiefer ar Auroru Johannu Loppenowe. Kaufmanis Julius Gust. Ferd. Lamp ar Angelini Augusti Schattie.

Gertrudes = basnizâ: fabriku strahneeks Otto Girgens ar Ahst Rose, dšim. Behrstin.

Jesus = basnizâ: strahneeks Martinfch Wagners ar Trihni Konstantini Wilhelmmini Hansberg.

Trihsweentib = basnizâ: strahneeks Aleffs Wolfram ar Dohri Dünbnhr.

**Dahwanas preefch flimeem un eewainoteem
Kareweem**

efmu fanehmis no faweenotas Siguldas pils, Lohrupu un Siguldas mahzitaj muifchas pag. walb. flaidrâ naudâ 69 rbl. 8 kap., kohpâ ar fenakeem 294 rbl. 15 kap., un 53 mahrz. jaunâs un wezas linu drehbes, 34 pahri zimbu un 7 pahru seku un tad wehl no kahpa laipna deweja 4 pahru wilnainu seku. Schahm augfchâ minetahm pag. walb. kâ ari laipneem dewejeem no wifas firds par winu publimeem pateidamees, lubdju wifus tautas draugus, jo tahlat nepeekust muhsu dubidigeem kareweem par labu tillab naudu kâ ari fultus drehbes-gabalus labprahtigi patneegt.

Ernst Plates,

Mahjas weefa ihpafchneeks un rebaktors.

**Zeen. Mahjas weefa apstelltojeem par laipnu
eewehroscham,**

ka Peelikumu ween bes Mahjas weefa newar apstelt, tamdeht ari wifus tahdus apstellejumus newaru eewehroht, tur wairat efemplaru Peelikuma neta Mahjas weefa teef apstellati.

Ernst Plates,

Mahjas weefa ihpafchneeks un rebaktors.

Ilgezeemeefcheem

un winu kaimineem par finu, ka Mahjas weefa pastellescham un fanemfchanu schini 1878tâ gadâ tapat, kâ agrafds gaddis bijufchâ K. Stabusch t. wihnuusi, fanems J. Braunberg.

Atbilbedams rebaktors Ernst Plates.

Sludinafchanas.

Sehjeefchi, tūri Rīgā dšihwo, war 16. un 17. Janwar 1878 leelā Wanaga mahjweētā jaunās pases dabuht.

Sehjas walstsmahjā, tanī 13. Dežember 1877. Strihweris P. Luhs. 1

Sludinajums.

Intškalna muišas pagasta waldischana teem Rīgā dšihwodameem

Intškalna pašneekem tē dara sinamu, tā tanī 19. un 20. Janwar 1878 taps leela Wanaga mahjweētā jaunās pases pret skaidru nomakšachanu isdohtas. Pagasta wežalais: **Mitel Zeite.**

Zarnikawas

pagasta lohjeekem par sinu, tā 30. un 31. Janwar 1878 Rīgā Luštiga cebranfchanā (Peterburgas Ahr-Rīgā, Kalku-eelā Nr. 7) pases pahmibim un galwas-naudu fanemim.

Zarnitawā, 30. Dežember 1877. Pagasta wežalais: **M. Petersons.** Strihweris: **W. Perlbachs.**

Strahdneezes

preekšč maščinu stellehm teel mekletas Ilgezeemā Dinamindes eelā Nr. 47, agrakā Scheplera fabriki.

Rimbafschu pagasta skoblotajam palihgs waijadšigs. Zapeeteizahs turpat lihbs 8. Janw. 1878.

Slihperu-zirteji

war lihbs pawafaras beigahm pašahwigu darbu dabuht Lauerfalna krohna meščā. Kļastafas sinas pee **C. Filtner** uš Weišchu dambja ap Sehger-eelas stuhri Nr. 6.

Stohlas-behri

war labu kosti un aplohpschānu dabuht Karolines-eelā Nr. 17, pee **Thomas.**

Diwi sehni, tūri pohdneeku-amatu kahrotu mahjites, war weetu dabuht Walmeerā pee pohdneeku meistera Specht. 2

Stohlneeki un pansioneri atrohđ at-tal manā priwat-skoblā usnemšchānu Ahr-Rīgā Kalku-eelā Nr. 20. Stohlotajs **M. Pfugner.**

Strahdneezes preekšč galofschānu atrohđ pašahwigu darbu pee labas lohnes Mündela gumi-preišchu-fabriki Ahgeleskalnā.

Sehnu-skohla.

Mahjiba manā preekšč-skohlā, kas behrnus taišni preekšč gimnastuma sagatawo, eefahlahs 12. Janwar. Kreewu waloda teel tahdā mehrā mahjita, tā skohlneeki ari preekšč Kreewu Aleksander-gimnastuma apafschejahm klafehm dešgan mahjijuschees. Jannu skohlneeku peeteišchānohs, beš skohlas mahjibahm, es nemu katrā deenā preti Peterburgas Ahr-Rīgā Stohlu-eelā Nr. 14. **P. Bresché.** 2

Priwatstundas

Kreewu, Lateinu, Wahju un Franžuschu walodās teel no lahda skoblotaja mahjitas, tursch ir unimerittē mahjijees. Zapeeteizahs Bahnhof-eelā Nr. 7, 1 trepi augsti, Antipowa namā.

Turpat teel ari gruntiga mahjiba pašneegta Kaweeru spehleschānā. 5

Sehni

teel no lahda skoblotaja pansionā mekleti un teel wišās sinaschānās preekšč kreis-skohlas jeb preekšč gimnastuma gruntigi sagatawoti Bahnhof-eelā Nr. 7, 1 trepi augsti, Antipowa namā. 5

Stohlas behri war dabuht kohrteli un kosti Dširnawu-eelā Nr. 42, Weffera kunga namā, weenu trepi augsti.

Meldermeisteru kungeem teel zaur scho sinohis, tā amta gada-sapulze tiks notireta tai 14. Janwar 1878 pulstī. 10 preekšč pufd. Jahna-gilbes namā un lihbs ar to tai pašchā laiktā notirehs atraitnu un behru-lahdes gada-swehtkus. Meldermeisteru amtes preekščneeziba. 1

Weenu pufmuischu

tsihre no Surgeem 1877 Salas pilsmuišas waldischana pee Kurtes-muišas. 3

Kweefschu miltus

ohthro sorti par 70 kap. pohdu war atkal dabuht **R. S. Borcherta** miltu-magasthne.

Sawadu eemestu deht teel no brijwas rohtas pahrdohs

grunts-gabals

Ahgeles-kalnā leelā Sehger-eelā Nr. 49 lihbs ar buhweht eefahktu pirti. Zapeeprafa turpat.

Pehterupe

pahrdohđ buhwmanis Mahrtin Teikmanis uš zitu pufi aiseebams 40 — 50 bišču-lohtus, kas wisi pa 1, 2 lihbs 3 faimehm kohpā pehž jaunahs Dahtes-wihšes kreetni taišiti. Wišās bišču faimes ir ar pilnigu pahrtiku uš seemas gulu noliktas. Turwatās sinās dabu mahjijtaja-muiščā Pehterupe.

Tahs pee Suntaschu pils peederigas 3 gangu uhdens-dširnawas lihbs ar wilnas-fahrstuwi teel no 23. April 1878. 2

isrentetas.

Kļastafas sinas turpat pee muišas waldischanas.

Pirma numura kalesu ohgles pahrdohđ ihsti lehti

C. D. Schlegier,

Selgawas Ahr-Rīgā wežā Ambaru-eelā Nr. 24.

Bredesen un beedris,

kantohris leelā Jehlab-eelā Nr. 2, birščai taišni preti, pahrdohđ akminu sahli, tā ari šchi fals smalkumus is pagraba.

Laurupes muiščā (Widsemē)

teel 120 kubil-afis dedsinamas-malkas preekšč isweščanas un nožirščanas nodohšas. Strahdneeki war peeteiktees pee bruhšcha arendatora **S. Hiltstein.** 2

Luhdsu eewehroht!

Wifeem teem, kas ar spirtu, brandwihnu, smalkeem schaabem un lizeereem andelejahs, daru sinamu, tā pee manim dabu par wislehtato zenu:

Spirtu	90 proz. no 83 lihbs	85 f.	Firsch-prohwi	par stohpu 48 f.
prohwi	50 "	48 "	smalko Jamaika-	
brandwihnu	42 "	40 "	rumu	no 55 lihbs 75 "
brandwihnu	40 "	38 "	melno balsamu	" 80 " 90 "
staraja wodka	50 "	48 "	dšeltano balsamu	" 70 " 80 "
apafsch to wahrdu „otschi-			dubult-firschu	" 40 " 45 "
schtschenaja	dabu pee manim p. 38 "		eisenbahni	" " 60 "

tapat ari dubult-kimeli, seferminzi, zitronu, kanehli, Spaneeschu bitteri, magenbitteri, awenu-schekenu (Simbeeren), pomeranzi, bolsbehren, wehrmenu, rohschu, inguer, schenewer-schabus, tonjaku, araku, biščofu dabu 1. sorti Nr. 1 apafsch 60 kap., Nr. 2 apafsch 55 kap., Nr. 3 apafsch 50 kap. par stohpu, tā ari wisus lizeerus par 55 kap. par pudeli, manā fabriki, Rūsā, pretim Rohpaschu pastei pee **M. Bullen.**

!!Eewehrojams!!

Wifeem sinamu daru, tā Zehsu pils pagasta Leijas-Pohleet mahjā ratneeka (Stellmader) darbu strahdaju, peememu wifadas pastelleschānās, tā: wahgus, lamanas, ratus u. t. pr. un par labu darbu galwoju. Stellmaders: **M. Ahbol.**

Grunts-gabals pee Spitalu-eelas Nr. 35, leels lahdas 360 afis lihbs ar mahjīnu un firgu-stali ir par to nenobingejamu zenu no 1500 rbl. pahrdohdams. Kļastafas sinas Spitalu-eelā Nr. 5.

Silta istaba

preekšč weena zilwela teel isihreta Peterb. Ahr-Rīgā Stohlu-eelā (Schulenstr.) Nr. 23a.

Rigas Latw. beedr.

Swehtdeen, 8. Janwar šch. g.

Musika ar danzofschānu.

Biletas preekšč beedreem un dahmahm 30 kap., preekšč zaur beedreem eewestem lauzineekem 75 kap. — Gefahkums pulstī. 1/2 wak., beigums p. 2 rihštā un beedribas rušmes taps flehgtas p. 3 rihštā. Beedru kahrtes uš 1878. gadu usrahdamas. Kahrtibas komiģija.

Janna sahle

pee **Matišču** basnizas-krohga tiks ohtrdeen, 10-Janwar 1878. g. pulstī. 4 pehž pufdeenas eefahtoht eefwehtita ar

Konzerli

un weefigu wakarū pee **Ulricha** musikas. 1 Genahkums „Sarlanam-trustam“ par labu.

Janna gāda deenas wakarā pee **Jahna** basnizas pamete

jaunas-krahgi.

Kas to atdohđ, dabu peenahlamu pateizibas-ahgn pee Superintendentes Müller.

No Maj-Jumpraw muišas bruhšcha ir tai 28. Dežember 1877 pasudufchi wisi

bruhšcha papihri.

Sohdigais atradejs teel luhgits, tohs papihrus, kas preekšč atradeja nelam negeld, pret pateizibas-ahgn nodohđ Ernst Plates f. dritu-namā.

Is Kahdas feewas dshwes.

Kahdâ gluschi pehz Italijas mohdes buhwetâ muishâ, weenu wersti no wal dibas pilsehtas, dshwoja barons Romows pa wafaru ar fawu leelmahti wafaras mahjâ. Muishâ tika gresni buhweta un wijs pehz kahrtas eerikthehts. Dauds tohku un pukû, ihpajchi leels pulks baltas rohshes, kuras no teem tur buhdameem awoteem tika flazitas, gresnoja muishas eefsch-pusi, kâ ari ahrpusi. Kreisâ pusê ehrbegam ir baronenes krehslis, kur ta zauru deenu fehdedama starp pukehm un ziteem gresnumeem deenu pawada. Weesu fanemfchanas istabas ir labâ pusê.

Baronenes istaba ar weenu lohgu un glahschu durwim ohtrâ pusê, ar jauku satuma isklatu un labâ pusê biltschu mahlejumi no teem flawenakeem mahdereem mahleti. Ar pirmo azs usmetchanu eeraugam istabâ fwezes atspihdumu, pee kura gaischuma feeweetis lehnkrehslâ fehsh galwu us rohlahm atspedusi un kura dohmâs, kanzahs par fawu pagahtni. Winas farlanas luhpas trihz, ta usmet azis us maso atmena bildi, ap kura galwu rohshu krohnis aplikts. Wehl reis tai preelshâ stahjâhs pagahjufchi laikî, wehl reis atskan mihlestibas bals winas ausis.

Barons Romows bij preelsh diwi gadeem ar toreisejo danzotowju Luziju J. . . ., winas flaituma deht laimigi apprezejees. Birmâ laulibas gadâ Luzija bij ta laimigata feewa wirs semeš, tapehz ka toreis ihsta mihlestiba winai atspihdeja un ka abu kruhtis til weens preelsh bij. Ohtrâ gadâ eefahka Roberts Romows wairaf darischanas. Winsch bij stipri pee kahdas bankas peedalijeos un tublin usnehma dselszeta taisfchanu. Jannais wihrs ar faweem draugeem eefahka us galu luhkotees. Roberts eefahka tahs pagahjufcha goda „kshdas“ par labu greest. Taf winsch nepalika fawai Luzijai ustijams. Luzija wehl arweenu fapnoja no faweem meitas gadeem. Wina raudaja, jo ta jutahs weentuliga un atstahda, nesinamas fahpes to mohzija, ka ilgojchanahs winai isspeede daschu afaru.

Kahdâ deenâ Luzija uslehza no fawa fehdekla no mahtes firds dshhta, pee fawa behrna schuhputa. Tas wehl faldi dufeja. Mahte noleezahs pahf schuhputi un klausijahs us wina elpas wilfchanu. Behrna astinas spihdeja un pahf wina luhpahm bij falda fmaidishana manama. Kamehr Luzija pee schuhputâ noleekufehs klausijahs, behrns atwehra azis, usklatija fmeedamees mahti un steepa masahs, flaitstahs rohziņas winai vretim. Luzija behrnu isnehma no schuhputa, dsedaja un eefahka ar to runahf.

Behz tam, kad Luzija bij behrnu auklei cedewuse, wina fleidsahs us fawu istabu. Luzija bij schodeen laimiga, — ar fcho deenu eefahlahs jauns gads winas laulibâ! Un Roberts? — Winsch bij — ta stahstija Schanete (behrnu aukle) — jaw no rihta agri darischanu deht us pilsehtu aisbrauzis.

„Schahs darischanas es newaru eeredseht,“ fazija Luzija ar ruhktumu.

Cefahlumâ tai nahza afaras azis, bet tahs afaras, kas pee waigeem palika, lausa winas eefschligu nemeeru, kâ faules stars rafas pileenu — un drihs wina fmejhahs par tahdu neeziau, — fmejhahs til firfnigi, kâ kâ ta wifu peedewa.

Wina gahja pee speegela, — un janna feewina fmejhahs, kad ta fewi til flaitu redseja; wina apbrihnoja fawas flai-

stahs melnahs azis, fawus garohs kastanu bruhnohs matus, ko ta ar fawahm fneega baltahm rohlahm zauri fehshira. Wina flaitjahs apmeerinata speegeli, pee fewis fazidama: „Ja, es esmu wehl smuka.“

Kamehr Luzija dohmâs nogrimusi tur sehdeja un garohs matus glaudija, wina eeraudstija fawos pirktos gaischu deesdianu, kuru til ko redseht wareja.

Ahtri ta no fehdekla pazehlahs un fauga ar wifu spehku: „Schanete, Schanete, nahz taf drihs! Schê, kas tas ir?“

„Tas — tas ir weens —“ Behrna aukle stohmijahs, Luzijas bahlu gihmi redsedama:

„Nu?“

„Sirms mats!“ fazija weza.

„Un fehê?“ prastija Luzija ahtri, ar rohku us galwu rahdidama. „Waj tu redst, Schanete!“

„Al, tas ir ari — firms mats.“

„Sirmi mati!“ fazija Luzija flani un fritu fehdekli atpakat.

„Bezelatees leelmaht, — tas ir wehl mas,“ fazija behrnu aukle.

„Bet diwi firmi mati!“

„Kas tad tas ir, — bet man ir lohfi dauds. Dee nahf no dauds raudafchanas un behdahm! Leelmahte raud newajadshigi un behdajahs par dauds. Ko dohma ta zeewa, kura fawu smukumu faude? Tizat man, feewa ir til ilgi dshwa, kamehr ta flaita ir. Seewa, kura flaitumu faudejuse, ir preelsh pasaules mixuse. Es pasihstu dshwi it labi, — jo tahs fhohlu esmu zauri gahjuse un diwi wibri man bijufchi, kuras es tapat mihleju, kâ juhs fawu laulatu draugu. Bet ta dshwe neder, — newajaga wihrus nekad par dauds mihleht, bet fewi mihletees list. Juhs fawu wihru mihlojat par dauds un par to juhs firmus matus dabujeet.“

Luzija aishujtija wezo plahpu un eelaidahs dohmâs un afaras.

„Ja, ja, Schanetei ir taisniba, — es raifejohs par dauds,“ issanzahs Luzija. „Un par ko? — kapehz? Es wairs neraudafchu, — nemohzichohs, — es fmeeschohs — fmeeschohs!“

Schai minutê mihliga behrna bals to wahrdu „mahte“ preti fauga, masas apalas rohziņas apkehrahs ap winas kattu, masa farlana nutite butfchoja winas afaras no waigeem.

Luzija nemaš nedshdeja wahgu trohfsni, kuri steigshus preelsh durwim peebrauja. Luzija neredseja, kâ winas mihlohts wihes durwis stahweja, — pirms ta avgreesahs, winsch tai tuwojahs. Steigshus wina fkehja ar preeka faulfchanu pee wina, tureja behrnu preti un to butfchoja. Sirmee mati — wijs bij winas firdi aismirts.

„Es redsu nojkumfchanu us tawu waigu, kas tew ir?“ issauza Luzija, wihru zeetaki apstaidama.

Roberts speeda Luziju pee kruhts, kura maso auklei nodewa, un atbildeja ahtri: „Naw nekas, mans behrns!“

„Waj tu kahdas flittas finas esi dabujis? Schanete man stahstija, ka tu no rihta us pilsehtu aisbrauzis; jif bahls tu isfkatees, — tu taf ne-est flins?“

Roberts apmeerinaja Luziju. „Naw nekas, mans behrns, man til daschas fleidsamas finas atnahlfchas.“

„Kahdas finas tad tu est dabujis? prastija Luzija ahtri.

„Sinas, kahdas mana darischana pagehr,“ atbildeja Roberts.

Roberts speeda winas tohku un fmejhahs.

„Tu smeij? Es esmu atkal meeriga, kur tawa noskumschana fahla just. Es atradu —“

Wina newareja eesahktu teikumumu pabeigt, jo tai pascha azumirski eenahja barona sekreteers, kurfch no pilssehtas nahja.

Roberts israhwahs no Luzijas rohkahm un steidsahs sekreterim preti un fauja: „Waj juhs man kahdu simu atnesat?“

Klusu zeesdams iswilka sekreteers papihri is kabatas un to baronam pasneedsa.

Roberts lasija un nobahleja, bet drihs winsch atkal apmeerinajahs, lai Luzija wina issklatu nemanitu; barons falohzija papihri un dewa sekreteram atpakal.

Es jums pateizu, Berent, — eeschu ar jums us pilssehtu atpakal.“

„Ka? — Waj tu eesi atkal prohjam?“ prasija Luzija.

Tam waijaga ta buht, mihla Luzija, man ja-eeschanai ja-buht klah. Drihs greesischohs pee tewis atpakal.“

Luzija apkehrahs ap kaku un tad schlihras ar firfnigu butschinu no wina.

Daschas minutes wehlaku bij Roberts ar sekreteri zela us waldibas pilssehtu.

Saulite rista uslehja, kad Luzija no schuhputa pee lohga gahja, to atwehrt, — wina neguleja, jo Roberts wehl nebij pahmahjis.

Roguruse ta pee lohga apfnaudahs, bet drihs no sawada sapna tika usmohdinata. Ahtri wina paskehja behrna schuhputam garam us Roberta istabu. Winsch bij atnahjis.

Pee rakstama galda sehdeja Roberts it behdigs, — pehdi-gais mantas atlikums bij pagalam. Luzija lehni peegahja un pah wina plezeem skatijahs, kur ta us galda eerakfitu wehstuli atrada, kuras wahrdi bij ar asarahn sajancti, schee bija: „Ne-noskaites us mani, Luzija, — un mahzi muhsu behrnu wina tehwa wahrda —“

„Robert!“ isfaujahs Luzija.

„Waj tu schè est, Luzija? un togad? Ko tu gribi? Eij!“

„Ne, Robert, — es ne-eeschu.“ atbildeja Luzija ahtri.

„Es sinu, kas tew preeksha ir, es redseju tahs rindinas, kuras tu pat laban rakstiji.“

„Tu biji schè un redseji,“ fajija Roberts azis us semi nolaidams. Pehz kahda brihtina tas nehma no galda awischu lapu un to Luzijai pasneedsa, fajidams: „Easi un fohdi mani ka tu wari!“ — Tur stahweja schee ihsee wahrdi: „Barons Roberts Romows ir schodeen ar sawahm makfajchanahm apstahjees!“ — „Al Luzija, ne-ussklati mani ar tik behdigahm azim, — es to newaru panest.“

Issfamisis un falauzis krita Roberts us krehsla. Luzija uslika sawas rohkahs us wina plezeem un fajija: „Tu nabaga wihrs, kas gan tew naw jazeesch?“

„Ko tad es esmu zeetis? Mani draugi apnehmahs man palihga steigtees, mani glahbt, jo pehz mehnescha jeb masaka laika war manai mantibai pakal nahkt, jo esmu konkursè kritis un dauds dauds naudas paspehlejis. Tufcha atbilde bij us manu luhgfschanu.“

„Un man — man, tawaj laulatai draudsenei, nenowehli sawu zeeschanu, — jo tu smeiji, kad tu wee manis biji, kamehr us tawas firds gruhts almens guleja. Al, Robert, ka es preeksch tewis stahwu, tu man ne-attauj, lihdsi zeest.“

„Kapehz tad man buhs tawu firdi apgruhtinah? Al Luzija,

ka es waretu tawu mihlestibu, ko tu man est parahdijuse, atmakfah.“

„To tu wari, kad tu mums sawu dschwibu schliho, tawu dahrgu dschwibu.“

„Es esmu nabages!“

„Tas tu ne-est, — waj man naw mahja, kas man peeder? — Wahgi, sirgi? — nem wifu — wifu! Dohd wifu sawu bagatibu prohjam, tew paleef taws gohds!“

„Bet pasaule —“

„Kahda daka mums ar pasauli, ta tik behdas ween dara, wina meta amini us mani, kad tu ar sawu mihlestibu mani aplaimoji. Ko schai pasaulei tauna esmu darijuse? Nelo. Gesehksim ar darbu jaunu drohschibu, tad warefim pasaulei fajiht: „Barons Romows ir wifu saudejis, — tik gohdu ne, ko mehds darbà dubultigi atradisim.“

Ta runajohkt Luzijai balfs fahla trihzeht, ka ari winas leeti. Wina speeda sawa laulata drauga rohku un to zeeti usskatija.

Roberts apluhkloja ar brihnumu Luziju, kura nekad winam tik skaisa nebij, ka tagad. Winsch juta dauds, kas schè nemas naw aprakstams.

Pehz tahs nakts Roberts palika flims. Tur pee flima gultas sehdeja ta no pasaules atschkirta Luzija un bij arweenu nomohda.

„Deews lai ir flawehts!“ fauja feewa asaràs, kas winai no waigeem noriteja.

Roberts atwehra azis, sneedsa Luzijai rolu un tschulsteja: „Luzija, waj es to esmu nopelnijis?“

Drihs pehz tam Roberts atwefelohjahs. Zeeschanas stundas bij aismirstas un puhs fakaltis zelmis dsina jaunus sarus un seedus, kas nekad nenokalte.

Kahda masà prowintzes pilssehtina, semà mahjina dschwwoja augstakais fabrikas grahmatu wedejs barons Romows, laimigi un meerigi ar sawu muhscha draudseni, Luziju J. . . .

Winas preekhs bij dschwiba un winas behrna smeefchanahs. Wina tika no wiseem gohdata un zeenita un par labu, Deewa bihjigu feemu tureta.

Latweeschu waloda tulkojis G. Schmidt.

Wedschwais weesis.

Waldrikis, weens no maneem draugeem, bija preeksch diweem gadeem uniwersitetes kursu pabeidzis un kahda gubernas pilssehta par asereeri bes lobnes nometees. Tobrihd bija Wahzijas atswabinaschana no Franzijas juhga un swehta kara trumetes flaneja pa wisahm Wahzijas malahm. Deewabihjiga ruhpeichanahs sagrahba wifu tautu. Brihwiba un tehwsfeme! ta brehza pilssehtas un jahdschas. Tuhstoscheem jaunektu krehja apaksch tehwijas karohgeem. Tagad peenahjahs Wahziju sargahkt. Waldrikis mans firdsdraugs ari dauds zereja un tehwiu lohki mihleja. Jhji fakohkt, winsch no sawa zeeniga teefas presidentes atwadijahs un grahba spalwas weeta sohbinu rohka.

Waldrika wezaki bija nomiruschi. Tamdehl, ka winsch pilnòs gados nebija, winsch stahweja wehl apaksch pehrmintera. Ta ka winam kara dohdotees zeta-naudas wajadseja, tad winsch rakstija sawam pehrminderim un luhdsa winam attauju atswa-

binaschanas kara dohtees un pee atlaujas wehstules kahdus simts dahldeus zela-naudas peelikt. Baldrika pehrminderis, Bander lungs, bija lohti bagats fabrikants un dshwoja Herbesheimes pilssehtina pee A. upes. Bander lungs bija muhsu Baldrikim agri nomiruscho wezaku weetu ispildijis un winu lihds pat wina aiseeschanai us uniuersiteti fawa nama turejis un ka fawu paschu behrnu audsinajis. Peeminetais Bander lungs bija lohti ehromots wihrelis. Prohti, schis suhtija Baldrikim wehtuli ar schahdu faturu: „Mans draugs, kad Zuhš par weenu gadu wezaki buhsfeet, tad wareseet ar feni un saweem pahrejeem grafcheem pehz pascha patifschanas darikt! Bet lihds tam laikam, to es Zums lohti luhdsu, apslahpejeet fawu tehwijas mihlestibu un strahdajeet fawu darbu jo prohjam, un Zuhš reis weetu un maissi warat dabuht, jo tas Zums drihs buhs wajadfigs! Es sinu, kas man mana peenahkuma un Zuhšu tehwa, mana nelaika drauga deht ir jadara! Veelatees jel ar sawahm behrna eedohmahm meerā un paleekat atkal kahrtigi. Tamdehl es jums nesuhtu ne grafcha!“ Bet tee tai wehstulei klahht peelikte 15 dukati nestahweja nelahda sakara ar paschas wehstules faturu un runaja winai preti. Tomehr muhsu Baldrikim tee 15 dukati lohti patika un winsch nopuhlejahs gudrodams, ka schee tai wehstule eetikufchi. Winsch nu buhtu gan gadu simtenus warejis gudroht un tomehr nebuhtu isgudrojis, ka tas ta notizis, ja winsch nebuhtu sawas azis us semē nokritufcho papihri usmetis, kura nauda bij eetihta bijuse. Winsch papihriti uszehla un lasija: „Neleelatees isbaidetees! Gita swehta zihnischanā preefsch muhsu nabaga tehwijas! Deews lai juhs pasfarga! To wehle Zums Zuhšu zitreiseja spehlu beedrene Fridrike!“

Sche nu es gan negribu jums, mihli lasitaji, Baldrika kara darbus plaschi jo plaschi aprakstikt. Peetiks, kad jums faku, ka winsch wisur bija klahht kur wajadseja! Napoleons tika laimigi ad trohna nozelts un us Elbu aissuhtihst. Baldrikis nenahza wis atpakal, ka ziti sawwatneeki, bet apnehmahs kahda regimente par leitnantu eestahht. Saldatu deenesis patika winam dauds labati, neta putekshtlaina raskstama kambari aij beesajeeem raskst fehjumeem tupeht. Wina regimente dabuja ari wehl ohtreis, 1815. g., Franzijas kara-laukus redseht un greefahs tad, pehz laimigi nobeigta darba ar tauru un bungu flanu us tehwiwu atpakal. Baldrikis, kufsch wairak laufschanas bija lihdsstahwees, nebija nelahdas bruhzites dabujis. Winsch nu feni preezinaja, ka winsch ka tehwijas warons, par peeklahjigu atlihdsinashanu drihs labu weetu un maissi dabuchoht. Winsch tapa wisa regimente dehl sawas gohdprahigas apeeschanahs un sinashanahm mihlehts un zeenihts. Bet ar weetas dabufchanu negahja wis til ahtri ka winsch to bija zerejis. Bija pulka presidentu un zitu augstu kungu dehti un brahleri ja-aggahda, kuri tehwijas aistahwefchanu ziteem bija atwehlejuschi un sawas dahrgas personas mahja aistrakhtne fehdedami, no wisahm breefmahm issfargajusch. Tee jaw ari bija no angstata dsumma un Baldrikis bija tikai prahta birgera behrns.

To nelaimi nu newareja neta pahrlaboht. Winsch palika par leitnantu un jo mihlaki wehl tamdehl, ka winam Bander lungs, wina bijufchais pehrminderis, jaw fen wina tehwa beidsamohs grafchus bija atdewis, un schee grafchi jaw atkal fen pa malu malahm bija isllihdufchi. Winsch dshwoja itin lustigi, rihmeja wakts istabas dseefmas un gudroja

us munstura platscheem. Kamehr kara pulki pahrzelti tapa, bija winam lohti garfch laiks. Tad notila it negriboht, ka wina rohta pawehli dabuja, Herbesheimē garnifone stahweht. Sawas rohtas preefschgalā — jo kapteins, kahds bagats barons, bija us biketi pahrgahjis, — eegahja muhsu Baldrikis ka komendants fawa tehwu pilssehta. Al, ka winam bija ap firdi, kad winsch tohs diwus melnohs augstohs basnigas tohrnus un wezo peleko, labi pasihstamo wahrtu tohrni eeraudhija. Preefsch raktufcha aplufsa bungas. Diwi raktufungi atnesa kohrtela biketes. Komendants tapa, ka sawroh-tams, bagatafaja, labatafaja pilssehtas nama eekohrtelchts, prohti pee Bander lunga. Pilssehtas rakte to bija pehz wina firdswehleschanahs isdarijuse. Ta ka tagad pufdeenas laiks bija, tad isllihda rohta itin drihs us wisahm pufehm, jo gohdigee birgeri, kureem saldatu eekohrtelchana jaw pee laika bija pasnota, bija us weefu usnemfchanu sagatawojuschees un no wifseem nameem jaukas pukes smarfchoja. Baldrikis abus raktufkungs jaw no behrnibas pasihdams, nomanija drihs, ka winsch nepasihstams palizis esohht; jo wini isturejahs pret winu fwefschi un gohdbihjigi un weda winu, laut gan winsch pretojahs, paschi us fabrikanta lunga namu. Sche sagaidija winu Bander lungs, tikpat fwefschi, un weda winu it pasemigi smula istaba.

„Komendantu lungs,“ fajija Bander lungs, „schi un tahs fahnu istabas bija ari juhsu preefschoghjeja lungam; nemat ar tahm par labu! Seriktejatees, ka jums patihl un tad mehs gaidifim juhs us pufdeenu. Darat ta, ka kad Zuhš mahja buhtu!“

Muhsu Baldrikim schi nepasihschana lohti patika. Bet winsch apnehmahs aridsan peeklahjiga wihse scho nepasihschanu nobeigt un tad to pahrschteigchanu pawairoht. Tilkhds ka winsch bija zitas drahnas uswiljis, luhdsu winu us pufdeenu. Bes Bander lunga winsch atrada tur wina laulatu draudseni, daschus wezus skrihwerus un fabrika ustraugus, kurus winsch it wifus wehl itin labi pasina, ar wehl weenu jaunu feewischli, kuru winsch nepasina. Wisi peefehda. Runaja no laika, no schis deenas rohtas marfcheereefchanas un no tam, ka wisi birgeri lohti noscheshlojohht, ka bijufchee pilssehtas saldati esohht us zitu pilssehtu pahrzelti.

„Es tomehr zereju,“ Baldrikis fajija, „ka juhs ar maneeem saldateem pilna meerā buhsfeet. Bagaidat tikai, kamehr mehs tuwaki eepasihimees.“

Tai waretu tuwaki eepasihstees, bija itin sawrohtami, ka muhsu komendants, kufsch jaw brihnejahs, ka wina jaunibas draudsene Fridrike schaitan truhla, kurai winsch wehl arweenu tohs 15 dukatus bija parahda palizis, — tad winsch fawu faimaezi wajaja, waj tad wineem nelahda behrna ne-esohht.

„Mums ir tikai weena meita,“ atbildeja Bander gappaschi, un rahdija us jauno feewischli, kufsch gohdprahigi azis us semi nolaida.

Bet Baldrika azis atwehrahs brihnodamahs. „Al, tu swehtas debejis! Bar kahdu flakstu jaunekli ir masa Rihlele palikufe!“ Ta nu gan Baldrikis nesauja, bet tatschu ta winsch pee fewim dohmaja. Wejee dabuja no wina daschus laipnus wahedus dirsteht, zil winsch fawa preezigā pahrschteigchanā spehja isteikt, un bija lohti preezigs, kad wezais papus fauja: „Kemeet jel wehl weenu karoki lohies, pee fauja zepescha, komendantu lungs!“

(Zurpmaht wehl.)

Gradi un feedi.

Atkal jaunās gads!

Sveiks jaunais gads wīseem, kas „peelikumu“ lafa! Kas nelasa, tohs ari newaram sweizinaht. Gaisma ari til ahtri naw isplahtama, ka wīfi jaw buhtu pee tahs alsihšanas nahkufchi, ka apgaismohts zilweks bes fawa „peelikuma“ newar dsihwoht; topehz atmetat tumšas zelus un staigajat gaismas pehdās!

Ja, ta gaisma, ta gaisma, ar to gaismu ari fawa libele. Pee gaismas nahkufchi laudis dauds ko reds un afsihst, ko daschi wineem gan nenowehl, jo newehlahs, ka laudim azis tahdas gaismas.

Ko lai nu dara, ka laudis kaunahs, jo fenal bija dauds kaunigu Latweeschu, kas aif leelas kaunibas neween tautibu aif-leedfa, bet pat tehtw un mahti, lai til jo drihs swaretu is Latweeschu ahdas isfprukt un sweschā ahda eefprukt. Ta bija ta pateiziba, ko daschs weenteefigs Latweetiš, fawu behrnu fshlodams, panohza: bija fawu behrnu pasaudejis, is ta sweschineeku isfshlodams.

Bet tee laiki pagahjuschi un jauni laiki atnahkufchi, un mehds drohschi zeram, ka schini jaunā gadā neweens Latwju tautas dehls, zil augsti winsch ari buhtu mahzibts un fshlohts, no fawas tautas nebehgs, bet strahdahs tai par labu un fewim par gohdu. Ja, strahdashana ir wifahm kreet-nahm leetahm par pamatu un to ari redsam, lamehr faim-neeki preeksh fewim strahda, lamehr pahrtifshana waitrojahs un gruntneeziba flaitlā peenemahs.

Strahdaht waijag! Ko lihds wifa leelishanahs, wifa upuhshanaahs, kad nestrahda, tikai tufchi wahrdi, tshaumalas bes kohdola. Strahdashim un pelnifim un ko pelnijusch, to ne-ispilhtefim, bet ustaupifim un krahfim, lai waram few gruntes par dsimtu nopirkt.

Kad buhsim gruntineeki, mahjas ihpashneeki, tad drufzin paleelifimees, jo tad ir ko paleelitees.

Ar fshloklam mums brangi weizahs, tikai Latweeschu walodai wairaf spehla buhtu janowehl, lai ar wīnu peetiktu fshlotaju fapulzēs spreeschoht un nebuhtu jalepojahs ar sweschahm spalwahm.

Pascha behrnu mihtaki isturu, bet zeema kukulis gahrdaks: tā eet ar muhsu walodu.

Laimigu un preezigu jaunu gadu nowehl wīseem apgaifmoteem zilwekem, kas bes fawa „peelikuma“ newar dsihwoht, un teem weenu augstu laimi flahstpeelikdams paleek tā bijis wīseem pasihstamais Tahmneeks.

Pahrstafishanahs.

Augsti un bagati lungi, ihpashchi dahmas mehds par laifakawekli tureht daschadus putninus un tshetrfahjneekus, par par peemehru papagaius, kanarijas putninus, masus funifshus un wezas dahmas nereki ari leelus runtschus un kakus.

Tā nesen kahda jauna leelmahte bija daudstreis to wehleschanahs isfajijufe, ka wina ari labprahst masu pehtikiti gribetu (wehl labaki, kad pahrinsh buhtu), jo tahdi tshetrohzigigi dsihwneeke esohht lohii ehmiigi un johzigigi, kahpatajohht, lehlahjohht, purnu faweebjohht, ka no smeekleem nesinohht fur

dehtees. Kungs fawas jaunās, daitas seewinas wehleschanu gribedams ispidiht, nogahja pee kahda kaufmana, kam ar Indiju un ar Seilonas falu bija andeles darishanas un fur lohti smuki pertiki bija dabujami. Schim kaufmanam kungs nu usdewa, lai winam weenu jeb diwi masus pertikifshus is Seilonas pastellejohht.

Kaufmanis apshlijahs to isdariht. Winsch aifraktiija fawam andeles draugam Seilonas salā, lai pertikifshus apghadajohht un winam tohs afsuhtohht.

Lahs laizinsch pagahja, lihds wehstule uf Seilonu aifghaja un lihds pehtikifchi atnahza. Kaufmanis dabuja no fawa andeles beedra wehstuli. Winsch rakstija: „Roscheloju, ka pilnigu flaitli 112 newareju fadabuht, fuhtu tikai 97.“

Kaufmanis negribeja fawahm azim tizeht, winam no bailehm bija lasohht wehstule is rohlahm iskrituse. Kur lai winsch leek til dauds pehtiku!

Wehlat ta leeta isfklaidrojahs. Kaufmanis pastelleschanas wehstule bija ahtri un nesklaidri rakstijis, prohti tā: „Suhtat man 1j2 (weenu jeb diwi) pertikus“ un andeles draugs Seilonā bija lasijis 112, j par 1 turedams, turpreti kaufmanis ahtrumā rakstidams nebija „jeb“ israktijis, bet tikai „j“ (1j2) ta weeta gandrihs tā 1 rakstijis.

Nu bija wifa pilesehtā pertiki lehti palikufchi!

Dereschana.

Schinis deenās kahdā Wahzijas pilesehtā diwi kungi fashtrihdejahs, zil minutu no Kristus peedfimschanas lihds tai deenai pagahjuschi. Weens kungs teiza esohht pagahjuschi wifela miliarde (1000 milionu) minutu; ohtes turpreti teiza, ka tildauds ne-esohht pagahjuschi un tā tad fadereja. Kad nu pee rehlinashanas stahjahs un isrehlinaja, tad at-rada, ka miliarde wehl nebij pilna, jo truhka wehl kahdi 12 milioni.

Daudstreis to flaitli miliardi isteizam (par peemehru Fran-tschchi dabuja Bruhscheem aismafsh 5 miliardes franku), bes ka apdohmatu, zil milfigi leels tas flaitls. Tagadejs Turku Kreetwu karsch jaw kahdu miliardi rubku buhs aprihjis.

S i w s.

Rihles pilsehtas ohstā nokehra fawadu siwi, to tā no-faukto juhraz-welnu (Seetenfel). Schai siwei ir lohti leela galwa un ir pehz fawas dabas ihsta laupitaju siws. Wina mehds kluju gaidiht un gluhneht, lihds kahda siws jeb zits juhraz dsihwneeks winai tuwojahs, tad wina fawu leelo rihli atplehtufi nelaimigam laupijumam usbruht. Schi siws usturahs Seemelu-juhraz un Baktijas juhraz, newis pulkā, bet pa weenai, tā jaw ihstis laupitajs. Angli scho siwi nosauz par makschkerneeku, jo wina tapat tā makschkerneeks meerigi stahw un pehz kerama tihlo.

Ufdewums.

Kahds puika tika prasihst, zil winsch wezs esohht. Winsch atbildeja: Pehz 8 gadeem es buhschu 3 reis til wezs tā es preeksh feschem gadeem biju. Zil wezs bij tas puika?

Atbildebams redaktehs Ernst Plateš.